

17. maj 2023

ERHVERVSSTYRELSEN

Dahlerups Pakhus
Langelinie Allé 17
2100 København Ø

Tlf. 35 29 10 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post erst@erst.dk
www.erst.dk

Erhvervsstyrelsens årsrapport på teleområdet for 2022¹

Erhvervsstyrelsen rapporterer hermed for de sagsområder, som ligger inden for styrelsens ansvarsområde som national tilsynsmyndighed på teleområdet.²

1. Situationen på markedet for elektronisk kommunikation

Erhvervsstyrelsen gennemfører med regelmæssige mellemrum, dog som hovedregel efter maksimalt fem år, markedsundersøgelser på de markeder, som Europa-Kommissionen udpeger i sin henstilling om relevante produkt- og tjenestemarkeder.³ Af henstillingen fremgår, hvilke markeder Kommissionen som udgangspunkt anser som markeder inden for telesektoren, hvor der kan være behov for forhåndsregulering af konkurrencen.

Engrosmarkederne for bredbånd

Erhvervsstyrelsen færdiggjorde i 2021 og begyndelsen af 2022 undersøgelser af engrosmarkederne for bredbånd, for så vidt angår masseforhandlede produkter. Engrosmarkederne leverer input til detailmarkederne for bredbånd til privatkunder samt virksomheder med tilsvarende efterspørgsel. Styrelsen

¹ Iflg. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2018/1972/EU af 11. december 2018 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation (omarbejdning), artikel 8, stk. 2, skal de nationale tilsynsmyndigheder hvert år udarbejde og offentliggøre en rapport, der bl.a. omhandler: situationen på markedet for elektronisk kommunikation, hvilke beslutninger der er truffet, de personalemæssige ressourcer, og hvordan disse er fordelt, de økonomiske ressourcer, og hvordan disse er fordelt, samt om de fremtidige planer. Erhvervsstyrelsen er efter teledirektivet national tilsynsmyndighed i Danmark på en række sagsområder, som er fastlagt i direktivets artikel 5, og styrelsen skal derfor rapportere i forhold til disse områder. Det drejer sig bl.a. om forhåndsregulering af markedet, herunder pålæggelse af eventuelle forpligtelser vedrørende adgang og samtrafik. Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (SDFI) varetager i egenskab af national tilsynsmyndighed efter teledirektivet bl.a. frekvensadministration, herunder fremme af konkurrencen på området, regulering af slutbrugeres rettigheder, adgang til det åbne internet, forsyningspligt og nummerportabilitet mellem udbydere.

² Dokumentet er offentliggjort på Erhvervsstyrelsens hjemmeside <https://erst.dk/>.

³ Erhvervsstyrelsens seneste markedsafgrænsning og markedsanalyse på bredbåndsmarkederne er udarbejdet med udgangspunkt i engrosmarkederne for hhv. lokal og central netadgang på et fast sted (marked 3a og 3b) i Europa-Kommissionens henstilling fra 2014 (2014/710/EU: Europa-Kommissionens henstilling af 9. oktober 2014 om relevante produkt- og tjenestemarkeder inden for den elektroniske kommunikationssektor) (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/>) som var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen og høringerne over udkastene. I forbindelse med opdateringen og dermed i den endelige version, er der imidlertid taget højde for, at Kommissionen i december 2020 offentliggjorde en revideret henstilling, hvori engrosmarkedet for lokal netadgang på et fast sted er videreført (M1) og fortsat er et af de to markeder, som Kommissionen har angivet som et marked, hvor forhåndsregulering kan være relevant (Kommissionens henstilling (EU) 2020/2245 af 18. december 2020 om relevante produkt- og tjenestemarkeder inden for den elektroniske kommunikationssektor, der kan forhåndsreguleres i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2018/1972 om oprettelse af en europæisk kodeks for elektronisk kommunikation).

konkluderede, at der var enkeltstående udbydere med stærk markedsposition (SMP) på 13 ud af 21 geografiske delmarkeder på højkapacitetsmarkedet (M3HC), dvs. markedet bestående af fiber- og kabel-tv-net, mens styrelsen fandt én SMP-udbyder på det nationale lavkapacitetsmarked (M3LC) bestående af det landsdækkende kobbernet og faste trådløse net. Styrelsen traf på baggrund af markedsundersøgelserne afgørelser over for disse udbydere.

De SMP-udbydere, som ikke tidligere har været reguleret, har haft mulighed for at benytte hele eller dele af 2022 til at indstille sig på regulering og implementering af de forpligtelser eller tilsagn, som de er blevet pålagt at efterleve i forbindelse med styrelsens afgørelser på engrosbredbåndsmarkederne truffet i 2021.⁴ TDC, som var den eneste udbyder, der i forvejen var reguleret som SMP-udbyder, skulle efterleve de nye tilsagn allerede fra 1. januar 2022.

I december 2022 traf Teleklagenævnet afgørelser i tre klagesager,⁵ der alle relaterede sig til styrelsens afgørelser på engrosbredbåndsmarkederne fra 2021. I alle tre klagesager traf Teleklagenævnet afgørelse om ikke at give klagerne medhold. Afslutningen af klagesagerne betyder, at den regulatoriske tilgang til engrosbredbåndsmarkederne, som Erhvervsstyrelsen vurderede nødvendig i forbindelse med markeds- og tilsagnsafgørelserne i 2021, nu ligger fast, indtil styrelsen træffer ny(e) afgørelse(r), der erstatter én eller flere af disse markeds- eller tilsagnsafgørelser. Styrelsen skal senest træffe afgørelse(r) på disse markeder igen i 2026.

Erhvervsstyrelsens markedsundersøgelser og -afgørelser afspejler, at det danske bredbåndsmarked er overgået fra et nationalt marked til en situation med regionale og lokale konkurrenceforskelle for fiber- og kabel-tv-net. Denne udvikling skyldes ikke mindst den omfattende fiberudrulning, som gennem de seneste årtier er foretaget af en række lokalt og regionalt forankrede operatører, hovedsageligt i form af energi- og fibernetkoncerner. Denne udvikling bevirker, at TDC NET nu ikke længere har en stærk markedsposition på nationalt plan, for så vidt angår fiber- og kabel-tv-net. TDC NET har dog stadig en stærk markedsposition på det nationale lavkapacitetsmarked, som omfatter det landsdækkende kobbernet.

Engrosmarkedet for dedikeret kapacitet er ligeledes et marked, hvor forhåndsregulering kan være relevant i henhold til Kommissionens henstilling om

⁴ Se afsnit 2 i forhold til afgørelse over for AURA Energi på delmarked Skanderborg-Odder, som først blev truffet i 2022 på grund af, at Kommissionen havde rejst tvivl om det notificerede afgørelsesudkastets forenelighed med EU-retten. For så vidt angår forpligtelserne over for nef Fiber er disse betingede og vil først blive udløst, når Erhvervsstyrelsen træffer prisafgørelse (blev truffet i 2022 se afsnit 2) samt når en tjenesteudbyder har anmodet om at få netadgang til nef Fibers fibernet. Nef Fiber har derefter 12 måneder til implementering af de nødvendige systemer m.v., som kræves for at give eksterne tjenesteudbydere adgang. Dog var nef Fiber forpligtet til at offentliggøre standardtilbud allerede oktober 2022, hvilket er sket.

⁵ Det var Erhvervsstyrelsens afgørelser over for TDC, Norlys og nef, der blev påklaget til Teleklagenævnet. Klagen over TDC-afgørelsen handlede om to forhold. Telenor fremførte i selskabets klage henholdsvis at ankerpriserne fastlagt i TDC's tilsagn var for høje i forhold til den LRAIC-model, der var udarbejdet i brancheregi samt at begrænsningen indført i TDC's tilsagn om, hvor meget den maksimale engrospris årligt må stige for at leje sig ind på TDC's fibernet også skulle gælde for TDC's engrospriser for adgang til TDC's kabel-tv-net. I klagerne over henholdsvis Norlys-afgørelsen og nef-afgørelsen var Norlys og nef uenig i, at selskaberne skulle reguleres. Klagenævnets afgørelser kan findes på: [Forside | Teleklagenævnet \(naevneneshus.dk\)](https://www.teleklagenævnet.naevneneshus.dk)

relevante markeder. Den 6. september 2016 traf Erhvervsstyrelsen afgørelse om at ophæve forpligtelserne over for TDC på engrosmarkedet for netadgang af særlig kvalitet på et fast sted, som svarer til engrosmarkedet for dedikeret kapacitet i Kommissionens seneste henstilling. Dette marked er således ikke pt. underlagt sektorspecifik forhåndsregulering i Danmark.

Engrosmarkederne for terminering

Erhvervsstyrelsen har i 2022 dereguleret de to termineringsmarkeder: Engrosmarkedet for fastnetterminering⁶ samt engrosmarkedet for mobilterminering.⁷ Erhvervsstyrelsen har således vurderet, at der på termineringsmarkederne ikke længere er behov for forhåndsregulering i forhold til at sikre konkurrencen ud over den regulering, der følger af de Eurotariffer/termineringstakster,⁸ som Kommissionen indførte på termineringsmarkederne via en delegeret retsakt i april 2021.⁹ Engrosmarkederne for terminering er i Kommissionens seneste henstilling om relevante markeder ikke længere udpeget som markeder, hvor forhåndsregulering kan være relevant.

2. Erhvervsstyrelsens afgørelser på teleområdet i 2022

I 2022 traf Erhvervsstyrelsen en række afgørelser på engrosmarkederne for højkapacitetsbredbånd (M3HC) samt på engrosmarkederne for henholdsvis fastnetterminering og mobilterminering.

Engrosmarkederne for bredbånd

På delmarked Skanderborg-Odder traf Erhvervsstyrelsen i 31. marts 2022 markedsafgørelse over for AURA Energi. Afgørelsen på dette marked blev i forhold til de markedsafgørelser, der blev truffet i december 2021, udskudt som følge af, at Kommissionen havde rejst tvivl om det notificerede afgørelsesudkasts forenelighed med EU-retten. Kommissionen trak den 1. februar 2022 sin alvorlige tvivl tilbage, hvorefter styrelsen traf afgørelse.

Efterfølgende valgte AURA Energi at afgive tilsagn som erstatning for de forpligtelser, der blev pålagt i markedsafgørelsen. Erhvervsstyrelsen traf på baggrund heraf den 20. december 2022 afgørelse i form af tillæg til markedsafgørelsen af 31. marts 2022 samt tilsagnsafgørelse over for AURA Energi. Med disse afgørelser blev forpligtelserne i markedsafgørelsen af 31. marts 2022 erstattet af AURAs tilsagn, som Erhvervsstyrelsen med tilsagnsafgørelsen gjorde bindende. Med tilsagnet forpligtede AURA sig til senest den 1. april 2023 at tilgængeliggøre standardtilbud, herunder SLA'er. Endvidere forpligtede AURA sig til senest den 1. juni 2023 at tilgængeliggøre relevante flagskibsprodukter, der er omfattet af AURAs tilsagn om ikke at iværksætte prisklemmer.

⁶ Engrosmarkedet for fastnetterminering vedrører den sidste del af et telefon-/taleopkald til en fastnetabonnent, det vil sige den del hvor et opkald overleveres fra den kaldende detailkundes teleselskab til den kaldte detailkundes teleselskab med henblik på aflevering (terminering) til den kaldte fastnetkunde.

⁷ Engrosmarkedet for mobilterminering vedrører den sidste del af et telefon-/taleopkald til en mobilabonnent, det vil sige den del hvor et opkald overleveres fra den kaldende detailkundes teleselskab til den kaldte detailkundes mobilselskab med henblik på aflevering (terminering) til den kaldte mobilkunde.

⁸ Eurotariffen fastsætter maksimalpriser for terminering i EU

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0654&from=EN>

Den 21. december 2022 traf Erhvervsstyrelsen prisafgørelser på delmarkederne Nordfyn og Bornholm som opfølgning på de markedsafgørelser, som blev truffet over for henholdsvis nef Fonden og BornFiber i december 2021. Erhvervsstyrelsen fastlagde således den maksimale engrospris, BornFiber må tage for adgang til fiber BSA pr. 1. januar 2023 på delmarked Bornholm, og indtil Erhvervsstyrelsen træffer ny prisafgørelse. Ligeledes fastlagde Erhvervsstyrelsen den maksimale engrospris nef Fiber må tage for adgang til rå fiber pr. 1. januar 2023 på delmarked Nordfyn, og indtil Erhvervsstyrelsen træffer ny prisafgørelse.

Engrosmarkedet for mobilterminering

På engrosmarkedet for mobilterminering traf Erhvervsstyrelsen i 2022 afgørelser,¹⁰ der ophæver de forpligtelser, styrelsen tidligere havde pålagt TDC, Telia, Telenor, Hi3G og Lycamobile på markedet.

Herefter er det nu alene de Eurotariffer/termineringstakster¹¹, som Europa-Kommissionen indførte på termineringsmarkederne via en delegeret retsakt i april 2021¹² (og som erstatter Erhvervsstyrelsens regulerede maksimalpriser for mobilterminering), der udgør den sektorspecifikke konkurrenceregulering på det danske engrosmarked for mobilterminering. Erhvervsstyrelsen har således vurderet, at der ikke længere er behov for yderligere forhåndsregulering i forhold til at sikre konkurrencen på dette marked.

Engrosmarkedet for fastnetterminering

På engrosmarkedet for fastnetterminering traf Erhvervsstyrelsen i 2022 afgørelser,¹³ der ophæver de forpligtelser, styrelsen tidligere havde pålagt 38 udbydere på markedet.

Ligesom det er tilfældet på engrosmarkedet for mobilterminering, vil det således fremover alene være Eurotariffen, som fastsætter maksimalpriser for terminering i EU, der udgør den sektorspecifikke konkurrenceregulering på det danske engrosmarked for fastnetterminering. Erhvervsstyrelsen har altså vurderet, at der ligesom på engrosmarkedet for mobilterminering ikke længere er behov for styrelsens indgriben med henblik på at sikre konkurrencen på dette marked. Erhvervsstyrelsens afgørelser på engrosmarkedet for fastnetterminering indeholder dog en overgangsordning, som medfører, at samhusningsforpligtelsen over for de 38 udbydere først bortfalder i oktober 2023.

3. Erhvervsstyrelsens personalemæssige og økonomiske ressourcer på teleområdet

Ud over medarbejdere på ledelsesniveau varetager ca. 14 medarbejdere opgaver på området. Hertil kommer personalemæssige ressourcer til HR- og økonomifunktioner m.v., som deles i Erhvervsstyrelsen.

¹⁰ <https://erhvervsstyrelsen.dk/marked-2-mobilterminering>

¹¹ Eurotariffen fastsætter maksimalpriser for terminering i EU

¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0654&from=EN>

¹³ [Fastnetterminering | erhvervsstyrelsen.dk](https://erhvervsstyrelsen.dk/FASTNETTERMINERING)

Den samlede økonomi for området var i 2021 14,5 mio. kr.¹⁴

4. Erhvervsstyrelsens planer på teleområdet

Erhvervsstyrelsen vil fortsætte arbejdet med at føre tilsyn med SMP-udbyderes efterlevelse af gældende forpligtelser og tilsagn på de regulerede markeder ved at følge markedsaktørernes adfærd og ved at overvåge markedsudviklingen.

Styrelsen vil ligeledes monitorere den generelle udvikling på alle relevante markeder, regulerede såvel som ikke-regulerede, med henblik på at reagere, hvis konkurrencevilkårene på markederne ændrer sig betydeligt. Erhvervsstyrelsen vil i forbindelse med dette arbejde løbende indhente relevante data fra selskaberne.

¹⁴ Indeholder kontorets lønudgifter samt bidrag til dækning af fællesomkostninger med resten af Erhvervsstyrelsen.